

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3723201183
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:3723201183.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D., 2/ A. E. F., nar. X.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, G., 3/ E. H. I., nar. XX.X.XXXX, bytom J. H. XX/XX, D., 4/ A. K. I., nar. X.X.XXXX, bytom A. XX/X, C., 5/ A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. L. XXXX/XX, C., 6/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. L. XXXX/X, C., všetci zastúpení: AKAIS, s. r. o., advokátska kancelária, Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 53 864 611, proti žalovanému: RMBAU s. r. o., so sídlom Nám. A. Hlinku 26/31, Považská Bystrica, IČO: 53 724 798, zastúpenému splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. ROJKO s.r.o., so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica, IČO: 47 251 794, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 19. júla 2023 č. k. 27C/29/2023-91, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í tak**, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa úkonov spočívajúcich vo výstavbe, dokončovaní a užívaní stavieb nachádzajúcich sa v okrese Piešťany, obec C., katastrálne územie C., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Piešťany, katastrálny odbor ako: stavba na pozemku parc. č. 1181/235, parcela registra „C“ výmera 181 m², druh stavby: 21, popis stavby: rozostavaný rodinný dom č. 1, stavba na pozemku parc. č. 1181/236, parcela registra „C“ výmera 181 m², druh stavby: 21, popis stavby: rozostavaný rodinný dom č. 2, stavba na pozemku parc. č. 1181/237, parcela registra „C“ výmera 181 m², druh stavby: 21, popis stavby: rozostavaný rodinný dom č. 3, stavba na pozemku parc. č. 1181/238, parcela registra „C“ výmera 181 m², druh stavby: 21, popis stavby: rozostavaný rodinný dom č. 4, stavba na pozemku parc. č. 1181/239, parcela registra „C“ výmera 181 m², druh stavby: 21, popis stavby: rozostavaný rodinný dom č. 5, a to do právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania pod sp. zn. 14F/37/2023; výrokom II. priznal žalobcom voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. c/, d/, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. V relevantnej časti odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia sa návrhom doručeným pôvodne Okresnému súdu Považská Bystrica dňa 15.5.2023, ktorý následne na výzvu súdu opravili a doručili mu dňa 14.7.2023, domáhali nariadenia neodkladného opatrenia v znení zhodnom s výrokom I. napadnutého uznesenia. Svoj návrh odôvodnili tým, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podieloví spoluvlastníci so

spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 1 k celku na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/102, výmera 348 m², zastavaná plocha a nádvorie, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/194, výmera 175 m², zastavaná plocha a nádvorie, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/195, výmera 25 m², zastavaná plocha a nádvorie, stavba, rozostavaný dom na pozemku parc. č. 1181/194 a stavba rozostavaná hospodárska budova na pozemku parc. č. 1181/195. Žalobca 3/ je výlučný vlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/103, výmera 387 m², ostatná plocha, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/214, výmera 137 m², zastavaná plocha a nádvorie, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/215, výmera 17 m², zastavaná plocha a nádvorie, stavba, rodinný dom, súp. č. XXXX na pozemku parc. č. 1181/214, stavba, záhradný domček, na pozemku parc. č. 1181/215. Žalobca 4/ je výlučný vlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/104, výmera 374 m², ostatná plocha, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/225, výmera 187 m², zastavaná plocha a nádvorie a stavba, rodinný dom, súp. č. XXXX na pozemku parc. č. 1181/225. Žalobca 5/ je bezpodielový spoluvlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/113, výmera 292 m², ostatná plocha, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/212, výmera 177 m², zastavaná plocha a nádvorie a stavba, dom, súp. č. XXXX na pozemku parc. č. 1181/212. Žalobca 6/ je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/145, výmera 335 m², zastavaná plocha a nádvorie, pozemok, parcela registra „C“, parc. č. 1181/186, výmera 159 m², zastavaná plocha a nádvorie a stavby, dom, súpisné číslo XXXX, na pozemku 1181/186 nachádzajúcej sa v okrese Piešťany, obec C., katastrálne územie C., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX.

4. V návrhu žalobcovia uviedli, že dňa 21.12.2022 vydala obec C. ako príslušný stavebný úrad rozhodnutie č. k: SUBA 870/2022 - SP o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením „Novostavba 5 - ich rodinných domov“ na pozemku parc. č. 1181/106 a parc. č. 1181/198 v k. ú. C., obec C. v nasledujúcom rozsahu: „Zmena názvu stavby: „5 bytových domov“, Zmena dodávateľa stavby: MGM, s.r.o., IČO: 31 577 270, Zákvašov 2719, 017 01 Považská Bystrica. Na stavbe boli neoprávnené zrealizované tieto stavebné práce - existujúci stav: stavba RD už nebude jednoduchou stavbou, a teda musí byť zhotovená vybraným dodávateľom stavby (nie svojpomocne), celkový rozmer stavby sa mení z pôvodných 13,50 x 13,90m (bez terasy) na 13,45 x 15,20m (aj s loggiou na južnej strane objektu) = zúženie objektu o 5 cm a predĺženie objektu o 1,30m, pôvodný suterén objektu bude teraz 1. nadzemným podlažím, pôvodné 1. nadzemné podlažie bude teraz 2. nadzemným podlažím, pôvodné podkrovie bude teraz 3. nadzemným podlažím, výška stavby sa zníži na +9,695m (od úrovne podlahy prízemí) oproti pôvodnej výške hrebeňa stavby +10,915m, strecha je navrhovaná ako plochá, pôvodne bola strecha schválená ako sedlová, loggie pre každé podlažie v stavbe rodinného domu sú navrhované nad sebou - z južnej strany objektu, oproti pôvodne schváleným loggiám a terasám, ktoré boli situované v rôznych polohách voči svetovým stranám. Pôvodne schválené vonkajšie schodiská boli zrušené, ostáva len vnútorné schodisko. Zvyšné stavebné práce budú vykonané po vydaní stavebného povolenia. Stavebný úrad ďalej v rozhodnutí o dodatočnom povolení zmeny stavby uvádza nasledovne: 1. Stavba bola uskutočnená podľa dokumentácie vyhotovenej PROJART spol. s.r.o., Centrum 28/33, Považská Bystrica, overenej v stavebnom konaní, ktorá tvorí prílohu tohto stavebného povolenia a za podmienok uvedených v tomto stavebnom povolení. Prípadné zmeny nesmú byť uskutočnené bez súhlasu stavebného úradu. 2. Naďalej zostávajú v platnosti ostatné záväzné podmienky uvedené v stavebnom povolení zo dňa 28.4.2020 pod č. SUBA 747/2019- SP. 3. Toto rozhodnutie tvorí neoddeliteľnú súčasť vyššie citovaného stavebného povolenia. 4. Toto rozhodnutie je záväzné aj pre právnych nástupcov účastníkov konania (§70 stavebného zákona). 5. V stavbe sa nesmie pokračovať, kým dodatočné povolenie na stavbu nenadobudne právoplatnosť (ust. § 52 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb.).

5. Rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby žalobcom doručované nebolo. Vydaniu rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením predchádzali viaceré stavebné konania, v rámci ktorých stavebný úrad konal so žalobcami, ako účastníkmi konania. Pred vydaním rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením vydala obec C. dňa 28.4.2020 ako príslušný stavebný úrad rozhodnutie č. k. SUBA 747/2019 - SP o povolení stavby a rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby, ktorým stavebníkovi ALJAZI, s.r.o., Dominova 33, Banka, dodatočne

povolila stavbu „NOVOSTAVBA 5-ICH RODINNÝCH DOMOV“ v obci C., na nasledovných pozemkoch: pozemok, ktorý je ku dnešnému dňu vo výlučnom vlastníctve spoločnosti RMBAU, s.r.o., IČO: 53 724 798, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie C., a to parcela registra „C“ par. č. 1181/106, ostatná plocha, výmera 2498 m² a pozemok, ktorý je ku dnešnému dňu vo výlučnom vlastníctve spoločnosti RMBAU, s.r.o., IČO: 53 724 798, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie C., a to parcela registra „C“ par. č. 1181/198, ostatná plocha, výmera 531 m². Predmetným rozhodnutím došlo k dodatočnému povoleniu stavby v nasledovnom rozsahu: SO 01 Rodinný dom č. 1, oplotenie, spevnené plochy a vsakovacie plochy, SO 02 Rodinný dom č. 2, oplotenie, spevnené plochy a vsakovacie plochy, SO 03 Rodinný dom č. 3, oplotenie, spevnené plochy a vsakovacie plochy, SO 04 Rodinný dom č. 4, oplotenie, spevnené plochy a vsakovacie plochy, SO 05 Rodinný dom č. 5, oplotenie, spevnené plochy a vsakovacie plochy, SO 07 Komunikácia, parkovacie plochy a chodník - samostatné stavebné povolenie SUBA 128/2020 zo dňa 17.4.2020, SO 08 vodovodná prípojka, SO 09 kanalizačná prípojka, SO 10 prípojka NN. Novostavba 5-ich rodinných domov (3x identické a 2x otočené zrkadlovo), samostatne stojacich objektov, dvojpodlažných s obytným podkrovím (1.PP, 1.NP, podkrovie) nepravidelného obdĺžnikového tvaru s maximálnym rozmerom strán 13,50 m x 13,90 m, prestrešených sedlovou strechou. Stavba má byť v zmysle stavebného povolenia uskutočnená podľa dokumentácie vyhotovenej spoločnosťou REALISTIC, s.r.o., overenej v stavebnom konaní a podľa podmienok uvedených v stavebnom povolení, pričom prípadné zmeny nesmú byť uskutočnené bez súhlasu stavebného úradu. Dňa 8.10.2021 bolo stavebnému úradu doručené oznámenie k stavebnému povoleniu č. 747/2019 - SP zo dňa 28.4.2020 a k stavebnému povoleniu č. SUBA 128/2020 zo dňa 26.2.2020, ktorým žalovaný oznámil stavebnému úradu, že je novým majiteľom pozemkov zapísaných na LV č. XXXX a zároveň novým investorom stavieb realizovaných na týchto pozemkoch a že novým dodávateľom stavby je spoločnosť MGM, s.r.o., IČO: 31 577 270. Dňa 1.12.2021 bola stavebnému úradu od žalovaného doručená žiadosť o zmenu stavby pred jej dokončením, na základe ktorej žalovaný požiadal o zmenu stavby spočívajúcu v zmene sklonu strechy, úpravách dispozície bytov, úpravách schodiska a vstupov do bytov, úpravách vonkajších vstupov, úpravách vonkajšieho terénu okolia objektov, úpravách balkónov, úpravách architektúry fasád objektov a iných zmenách v zmysle projektovej dokumentácie zmeny stavby pred jej dokončením. Dňa 11.3.2022 bolo žalobcom a účastníkom konania doručené Oznámenie stavebného úradu o začatí stavebného konania podľa ust. § 61 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. zo dňa 3.3.2022, ktorým vyzval účastníkov konania a dotknuté orgány na uplatnenie námietok v stavebnom konaní.

6. Žalobcovia uviedli, že oznámenie o začatí stavebného konania sa týka identicky tej istej stavby a tých istých parciel, vo vzťahu ku ktorej bolo vydané rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby, t. j. Novostavba 5 - ich rodinných domov“ na pozemku parc. č. 1181/106 a parc. č. 1181/198 v k. ú. C.. Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že zmeny stavby pred dokončením sú rovnaké ako zmeny označené v rozhodnutí o zmene stavby pred dokončením, pričom v rámci predchádzajúceho konania stavebný úrad konal so žalobcami ako s účastníkmi konania. V rozhodnutí o zmene stavby pred dokončením už úrad zámerné účastníkov konania opomenul. Žalobcovia majú podozrenie, že zámerné opomenutie mohlo nastať z dôvodu obhajoby základných práv účastníkov konania zákonným spôsobom. Dňa 23.3.2022 podali žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu v stavebnom konaní č. SUBA 51/2022 - OZK Námietky proti plánovanej výstavbe. Dňa 25.5.2022 bolo žalobcom doručené rozhodnutie stavebného úradu obce C. z 18.5.2022, č. k. SUBA 51/2022 - SP, ktorým povolil zmenu stavby pred dokončením a v zmysle ktorého zamietol námietky účastníkov konania proti plánovanej výstavbe. Dňa 27.7.2022 vydal stavebný úrad rozhodnutie, ktorým s okamžitou platnosťou zastavil stavebné práce na tých častiach stavby, ktoré sú v rozpore so stavebným povolením SUBA 747/2019-SP zo dňa 28.4.2020 na stavbu „Novostavby 5 - ich rodinných domov“ na pozemkoch par. č. 1181/106, 1181/198 v k. ú. C.. Stavebný úrad vydal toto rozhodnutie na základe záznamu č. 41/2022 - SSI 66/005 zo dňa 28.6.2022, z výkonu štátneho stavebného dohľadu vykonaného podľa § 98 až § 102 stavebného zákona a uskutočneného Slovenskou stavebnou inšpekciou, Inšpektorát Nitra dňa 25.5.2022, pri ktorom bolo zistené porušenie ustanovenia § 48 ods. 1 stavebného zákona. Stavebný úrad zároveň určil, že v stavebných prácach možno pokračovať až po právoplatnosti stavebného povolenia na povolenie zmeny stavby pred dokončením SUBA 51/2022-SP - SP zo dňa 18.5.2022. Dňa 27.10.2022 vydal stavebný úrad rozhodnutie podľa § 60 ods. 2 písm. f) stavebného zákona vo veci vydania stavebného povolenia na zmenu stavby pred jej dokončením pre žalovaného, ktorým konanie zastavil. Stavebný úrad zastavil konanie na základe doručeného záznamu č. 41/2022 - SSI 66/005 zo dňa 28.6.2022 z výkonu štátneho stavebného dohľadu vykonaného podľa § 98 až § 102 stavebného zákona Slovenskou stavebnou inšpekciou, Inšpektorát Nitra, uskutočneného dňa 25.5.2022, z ktorého bolo zistené, že stavebník

začal uskutočňovať stavbu predtým, ako stavebné povolenie SUBA 51/2022 - SP zo dňa 18.5.2022 nadobudlo právoplatnosť. Dňa 5.10.2022 podal stavebník - žalovaný žiadosť o vydanie dodatočného povolenia na zmenu stavby pred jej dokončením v súlade s ust. § 68 ods. 1 stavebného zákona k stavbe „Novostavba 5 - ich rodinných domov“ na pozemku parc. č. 1181/235 až 244, 1181/106, 1181/198 v k. ú. C., obec C.. Na základe uvedenej žiadosti vydal žalovaný rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred jej dokončením. Žalobcovia mali za to, že stavebný úrad - obec C. zámerne opomenul žalobcov, ako účastníkov konania, pretože žalobcovia od začiatku konaní týkajúcich sa uskutočňovania označenej stavby poukazujú na zrejme zákonné nezrovnalosti a namietajú uskutočňovanie stavby v rozpore so zákonom. V neposlednom rade si žalobcovia počas celého konania uplatňujú im patriace práva účastníkov konania v zmysle stavebného zákona. Postup stavebného úradu nasvedčuje tomu, že sa stavebný úrad usiluje znemožniť žalobcom uplatňovanie im patriacich práv a naopak umožniť žalovanému dokončiť stavbu aj za cenu viacerých rozporov s územným plánom obce a so zákonom.

7. Žalobcovia podali správnu žalobu opomenutého účastníka voči napadnutému rozhodnutiu stavebného úradu, č. k.: SUBA 870/2022 - SP. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov má preto priamy súvis so správnym súdnym konaním vedeným na Krajskom súde v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania, vedené pod sp. zn. 14F/37/2023, z dôvodu, že rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby, č. k. SUBA 870/2022 - SP nebolo žalobcom ako účastníkom konania riadne doručené. Do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka konania, nemôže stavebník pokračovať v uskutočňovaní stavby, nakladať s práva vyplývajúcimi z rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby, nemôže pristúpiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia, a ani požívať s tým spojené účinky kolaudačného rozhodnutia užívať nehnuteľnosť, resp. zapísať vlastníctvo k nehnuteľnosti do katastra. Pokiaľ súd v konaní o správnej žalobe rozhodne o povinnosti doručiť rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením žalobcom, účinky rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby sa odkladajú. S tým je analogicky spojený aj odklad účinkov kolaudačného rozhodnutia, nakoľko kolaudačné rozhodnutie nemohlo byť vydané v prípade ak stavebné povolenie (rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením) nenadobudlo právoplatnosť. Žalobcovia mali za to, že uskutočňovanie akýchkoľvek ďalších stavebných úprav na označenej stavbe smerujúcich k dokončeniu stavby a nakladanie s právami plynúcimi zo stavebného povolenia (rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením) môže nenávratne poškodiť práva žalobcov, ako účastníkov konania, ako aj nezvratne narušiť stav právnej istoty, ktorý im ako účastníkom konania patrí. Žalobcovia zároveň nadobudli podozrenie, že stavebník už pravdepodobne pristúpil k podaniu návrhu na kolaudáciu, resp. stavebný úrad vydal kolaudačné rozhodnutie. Takéto kolaudačné rozhodnutie by bolo absolútne nezákonné, pričom je nutné okamžitý zásah súdu smerujúci k zamedzeniu ďalších úkonov spojených s užívaním nehnuteľnosti, resp. úkonov smerujúcich k zápisu nehnuteľnosti (stavby) do katastra. Žalobcovia, odkedy sa dozvedeli o skutočnosti, že ich stavebný úrad zámerne opomenul ako účastníkov konania, využili všetky dostupné právne prostriedky, aby ochránili svoje základné práva v stavebnom konaní a podali aj trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, ktoré bolo Okresnou prokuratúrou Piešťany odstúpené Okresnému riaditeľstvu PZ v Trnava, Odbor kriminálnej polície, 3. oddelenie vyšetrovania. Stavebný úrad však naďalej akúkoľvek právnu aktivitu účastníkov konania zámerne ignoruje, pričom koná v rozpore so zákonom, tak aby umožnil žalovanému pristúpiť k dokončeniu a užívaniu stavby aj za cenu porušovania práv účastníkov konania.

8. K návrhu žalobcovia pripojili oznámenie žalovaného stavebnému úradu, že je novým vlastníkom pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, rozhodnutie č. k. SUBA 747/2019-SP zo dňa 28.4.2020, rozhodnutie č. k. SUBA 51/2022-R zo dňa 27.10.2022, rozhodnutie č. k. SUBA 660/2022-R zo dňa 27.7.2022, rozhodnutie č. k. OU-TT-OVBP2-2022/051985-002 zo dňa 6.12.2022, rozhodnutie č. k. SUBA 870/2022-SP zo dňa 21.12.2022, kópiu správnej žaloby opomenutého účastníka zo dňa 11.5.2023, stavebné povolenie č. k. SUBA 51/2022-SP zo dňa 18.5.2022, žiadosť žalovaného o zmenu stavby pred jej dokončením adresovanú stavebnému úradu C., prípis obce C. o predložení odvolania a spisového materiálu k odvolaciemu konaniu - rozhodnutiu o zastavení stavebných prác SUBA 660/2022-R zo dňa 27.7.2022, námietky účastníkov stavebného konania proti plánovanej výstavbe zo dňa 20.3.2022 adresované stavebnému úradu C..

9. Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predložených listinných dokladov dospel k záveru, že za daného skutkového stavu je návrh žalobcov na nariadenie

neodkladného opatrenia dôvodný. Z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný je vlastníkom pozemkov zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. C. a investor stavieb podľa stavebného povolenia č. SUBA 747/2019-SP zo dňa 28.4.2020, stavba - novostavba 5-ich rodinných domov. Žalobcovia sú vlastníkami priamo susediacich pozemkov k parcelám č. 1181/106 a parc. č. 1181/198 v k. ú. C., pričom z predložených rozhodnutí stavebného úradu vyplýva, že im ako účastníkom stavebného konania boli tieto rozhodnutia doručované, a to konkrétne ich právnomu zástupcovi AKAIS, s.r.o., Miletičova 5B, Bratislava. Z predloženej kópie rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením z 21.12.2022, č.k. SUBA 870/2022 - SP „Novostavba 5 - ich rodinných domov“ je zrejmé, že toto rozhodnutie žalobcom doručované nebolo. Na základe uvedeného sa súd vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže žalobcovia podali správnu žalobu opomenutého účastníka voči napadnutému rozhodnutiu stavebného úradu, č.k. SUBA 870/2022 - SP a potreba bezodkladnej úpravy pomerov súvisí so správnym súdnym konaním vedeným na Krajskom súde v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania, vedené pod sp. zn. 14F/37/2023, pričom ak súd v konaní o správnej žalobe rozhodne o povinnosti doručiť rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením žalobcom, účinky rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby sa odkladajú. S tým je analogicky spojený aj odklad účinkov kolaudačného rozhodnutia, nakoľko kolaudačné rozhodnutie nemohlo byť vydané v prípade, ak stavebné povolenie (rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením) nenadobudlo právoplatnosť.

10. Zároveň súd prvej inštancie v zmysle § 330 ods. 1 CSP časovo obmedzil trvanie neodkladného opatrenia, a to do právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania pod sp. zn. 14F/37/2023, ktorú žalobcovia podali.

11. V časti o trovách konania súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP, vecne plným procesným úspechom žalobcov.

12. Proti tomuto uzneseniu v celom rozsahu podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zrušenie a zastavenie konania. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/, h/ CSP. Dôvodil, že neboli splnené procesné podmienky vydania neodkladného opatrenia, pretože pri vydaní neodkladného opatrenia musí ísť o existenciu naliehavej a nevyhnutnej potreby upraviť určité pomery medzi stranou, ktorá neodkladné opatrenie navrhuje a stranou, ktorej sa má uložiť povinnosť, pričom žalobcovia opierajú svoje tvrdenia o nárok opomenutého účastníka stavebného konania, resp. v tomto zmysle je podaná správna žaloba na Krajskom súde v Trnave, takže ide vlastne o pomery medzi žalobcami a stavebným úradom, nie vo vzťahu k žalovanému. Žalobcami tvrdená potreba bezodkladnej úpravy pomerov sa týka tvrdenia o opomenutom účastníkovi, čo je vzťahom k stavebnému úradu. Zároveň nebolo preukázané priame ohrozenie alebo porušenie práv osôb podávajúcich návrh ako vysoko pravdepodobné a ani pravdepodobnosť úspechu žalobcov u následného konania (14F/37/2023 – KS Trnava), pretože postavenie týchto osôb ako účastníkov konania je viac ako pochybné, keďže ani jeden z nich nespĺňa podmienky uvedené v § 59 ods. 1 stavebného zákona, nie sú vlastníkami susediacich pozemkov a stavieb, žiadny z ich pozemkov a stavieb priamo nesusedí s nehnuteľnosťami žalovaného, oddeľuje ich A. cesta a okrem nehnuteľnosti A. I. ani nie sú oproti nehnuteľnostiam žalovaného. Žalobcovia predložili neaktuálnu mapu z KN, v súčasnosti je aktuálny stav taký, že na pozemkoch – pôvodne KN-C 1181/05, 1181/105, 1181/9, 1181/8 sú postavené obdobné domy v počte 5 ks, sú tam vybudované komunikácie a parkovacie plochy, zastavaná je aj parc. KN-C 1181/99. Žalobca 5/ A. C. neuviedol, že na LV č. XXXX kat. úz. C. je uvedená aj M. C. ako podielnička v BSM. Nehnuteľnosti J. H. sú od nehnuteľností žalovaného oddelené parc. KN-C 1181/109 – A. K., KN-C 1181/254 – N. K. a N. K., KN-c 1181/20 – J. J. O. P..

13. Podľa žalovaného žalobcovia nepreukázali, že jeho stavbami (staveným povolením alebo kolaudačným povolením) mohli byť priamo dotknutí. Z návrhu nevyplýva, ani sa netvrdí priame dotknutie žalobcov stavebným povolením, tvrdenie o osvedčení potreby úpravy pomerov je iba z pozície „opomenutého účastníka“, nie sú uvedené žiadne skutkové a právne dôvody dotknutia práv. Neboli predložené žiadne hodnoverné dôkazy o dotknutí sa práv žalobcov stavebnými povoleniami k stavbe žalovaného, pokiaľ išlo o výstavbu žalovaný mal za to, že okolie nebolo zaťažené nad rámec primeraný pomerom. Zdôraznil, že záväzné stanoviská dotknutých orgánov, ktoré o. i. posudzujú všetky potrebné vplyvy a verejný záujem boli kladné. Poprel tvrdenia žalobcov, že všetky orgány potvrdili

ich právo byť účastníkom konania. Žalovaný tvrdil, že otázka ich účasti v stavebnom konaní nie je vzťahom k jeho spoločnosti, ani vzťahom k neodkladnému opatreniu, v kladnom prípade by sa jednalo o vzťah k stavebnému úradu. Poukázal tiež na to, že Okresný úrad Trnava pri prejednávaní stavebného povolenia SUBA 747/2019-SP mimo odvolacieho konania uviedol, že „A. B. B., A. F., E. I., A. I., A. C., J. H. ako vlastníci tam uvedených nehnuteľností v kat. úz. C. nie sú účastníkmi konania o dodatočnom povolení stavieb, nakoľko uvedené pozemky nie sú susednými pozemkami a výstavbou predmetných dodatočne povolených stavieb nebudú dotknuté. Stavebný úrad – aj po rôznych rozsiahlych predošlých konaniach aj iného charakteru – rozhodol v konaní č. k. SUBA 870/2022-OZK z 2.12.2022 o dodatočnom povolení stavby a v rozhodnutí č. k. SUBA 870/2022-SP z 21.12.2022 tak, že žalobcom nepriznal postavenie účastníkov stavebného konania, naopak takéto postavenie priznal osobám V. M. Development s.r.o., E. K. a N. K., J. J. O. P., ktorí sú vlastníkami susediacich nehnuteľností. Žalovaný mal za to, že stavebný úrad v súlade so svojou právomocou a usmernením nadriadeného orgánu OÚ Trnava ako správny orgán rozhodol o okruhu účastníkov stavebného konania a žalobcovia toto postavenie nemajú.

14. Žalovaný považoval napadnuté uznesenie za nedôvodné a nesprávne aj na základe ďalších skutočností. Namietal, že žalobcovia na výzvu súdu opravili návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože takýto postup je nezákonný, v rozpore s § 327 CSP, keďže súd pri neodkladnom opatrení nemá poučovaciu povinnosť, nebol oprávnený zasláť žalobcom výzvu na opravu a súd bol povinný návrh odmietnuť. Súd nesmie preformulovať resp. umožniť preformulovanie navrhovaného výroku. CSP neupravuje možnosť nariadenia neodkladného opatrenia niekomu inému ako strane, a tomto prípade žalovaný nie je stranou konania, konanie prebieha medzi žalobcami a obcou C. – stavebný úrad a napadnuté rozhodnutie je viazané na konanie týchto strán na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 14F/37/2023. Vo vzťahu k spoločnosti žalovaného žiadne konanie neprebíha, žalobcovia ho ani predpokladajú (odkazujú na konanie 14F/37/2023 proti stavebnému úradu), resp. ani súd žalobcom neuložil povinnosť podať žalobu, ani neuviedol strany a predmet konania vo veci samej. Aj v prípade úspechu žalobcov v konaní 14F/37/2023 by sa o právach, resp. nárokoch žalobcov rozhodovalo výlučne v stavenom konaní, pri ich požiadavke na účasti v stavebnom konaní by sa prioritne posudzovala iba „dotknutosť ich práv“. Nie je vylúčené, že by ich správny orgán - opätovne - nepovažoval za účastníkov, teda súd pri vydaní neodkladného opatrenia nezistil najvýznamnejšie skutočnosti, že pri domnelých právach žalobcov sa nejedná o nezvratný stav, ani o okamžité zabránenie porušenia ich práv, potreba neodkladného opatrenia nebola osvedčená relevantnými dôkazmi, nepostačia iba tvrdenia, resp. popis skutkového stavu alebo odkaz na iné konania, musí ísť o hodnoverné osvedčenie potreby úpravy pomerov – a to výlučne medzi účastníkmi neodkladného opatrenia.

15. Napadnuté rozhodnutie je podľa žalovaného aj v rozpore so zásadami pre vydanie neodkladného opatrenia. Nebola dodržaná zásada efektívnosti, keďže dosiahnutie ochrany je podmienené prípadnými ďalšími konaniami, resp. existujú iné prostriedky právnej ochrany, napr. v správnom konaní. Rovnako tak nebola dodržaná ani zásada proporcionality, pretože nemožno ani vylúčiť účinky právoplatných a vykonateľných rozhodnutí, čo napadnuté uznesenie vykonalo. Nesmie sa tiež vytvoriť nezvratný stav pre povinnú stranu, pričom v danom prípade obmedzenia a viazanosť na iné konanie, kde žalovaný nie je stranou – a toto konanie môže trvať aj dlho – môže žalovaného výrazne poškodiť, čo i len obmedzením vlastného užívania nehnuteľností, tiež pri plnení záväzkov voči tretím osobám, pri prípadnom predaji a zmene cenových podmienok môže ísť o nezvratný stav. Z tohto titulu žalovaného nemožno zaťažovať do budúcnosti možnými rozsiahlymi konaniami o náhradu škody pod. Zákaz nakladania – užívania nehnuteľností je mimoriadnym zásahom do vlastníctva žalovaného, preto v takýchto prípadoch má súd klásť zvýšené nároky na dostatočne odôvodnené a objektívne osvedčenie podmienok návrhu, resp. aj na objektívnu presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia.

16. Významnou skutočnosťou je podľa žalovaného aj to, že obmedzenie – zdržať sa úkonov vo výstavbe, dokončovaní stavieb je v súčasnosti už úplne bezpredmetné. Stavebné práce, vrátane dokončovacích sa už nerealizujú, stavba bola úplne dokončená ešte v marci 2023 a dňa 17.3.2023 žalovaný podal na stavebný úrad žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia. Takýto stav existoval ešte pred podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, aj pred podaním správnej žaloby na Krajskom súde v Trnave 11.5.2023. Žalobcovia bývajú, resp. majú nehnuteľnosti v obci C., preto žalovaný tvrdil, že za obdobie cca 2 mesiacov museli mať vedomosť, že na stavbe sa stavebné práce nevykonávajú, ich nárok je v rozpore s existujúcim stavom a nasvedčuje šikanóznemu postupu voči žalovanému.

17. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného tiež nevysporiadal s dôležitou skutočnosťou – najmä ak lehotu trvania neodkladného opatrenia určil vo vzťahu ku konaniu 14F/37/2023 na Krajskom súde v Trnave, keď žalobcovia mali dostatočnú vedomosť o vydaní stavebného povolenia obce C., stavebného úradu č. k. 747/2019-SP z 28.4.2020, právoplatného 1.6.2020 a č. k. SUBA 870/2022-SP zo dňa 21.12.2022, právoplatného 23.1.2023, správnu žalobu na Krajskom súde v Trnave (vec 14F/37/2023) datovali (zrejme aj podali) dňa 11.5.2023, a to podľa § 179 a nasl. zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej „SSP“). Žalovaný tvrdil, že neboli splnené predpoklady pre doručenie rozhodnutia žalobcom, správny orgán rozhodol o okruhu účastníkov konania SUBA 870/2022-SP, so žalobcami sa nemalo konať ako s účastníkmi, neboli ani účastníkmi základného konania č. k. SUBA 747/2019-SP (rozhodnutie z 28.4.2020), preto nie sú splnené ani podmienky ustanovené v § 179 ods. 1 SSP. Stavebné povolenie, od ktorého žalovaný odvíja právo stavby uvedených domov bolo vydané 28.4.2020, pričom podľa § 179 ods. 4 druhá veta SSP platí, že správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako 3 roky. Pre konanie a rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred dokončením platí ustanovenie § 68 stavebného zákona, pričom dotknuté orgány nevzniesli námietky, stavebný úrad skúmal okruh účastníkov aj v konaní SUBA 870/2022-SP, tento okruh účastníkov určil podľa aktuálneho stavu, rozšíril ho o vlastníkov susediacich nehnuteľností – K. E., K. N., nezistil dôvody pre postavenie účastníkov u žalobcov, neboli účastníkmi v pôvodnom stavebnom konaní SUBA 747/2019-SP, nie sú vlastníkami susediacich nehnuteľností, nebolo zistené (ani Slovenskou stavebnou inšpekciou, Inšpektorát Nitra), že by na právach zmenou stavby pred dokončením boli žalobcovia dotknutí (nezmenil sa počet bytov, bola znížená výška stavby, nedošlo k zmene pomerov v danej lokalite). Žalovaný považoval za nedôvodné, aby jeho práva k nehnuteľnostiam, t. č. vlastne iba k užívaniu boli neprimerane obmedzené, keď správnu žalobu považuje za nedôvodnú, aj po zákonnej lehote.

18. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrili.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré ale nezistil, súc pritom viazaný skutkovým stavom v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, že sa návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietla.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty žalovaného predostreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, ak návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

21. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1).

22. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon iba demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

23. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (ods. 1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (ods. 2).

24. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

25. Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

26. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Žalobca osvedčuje (hodnoverne) dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Hoci posúdenie úspešnosti osvedčenia podlieha špecifickým kritériám typickým pre inštitút neodkladného opatrenia, bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Pri osvedčovaní dôvodnosti a trvania chráneného nároku, teda nároku vo veci samej, je žalobca povinný dosiahnuť tzv. hodnoverné osvedčenie (keďže zjavne nedôvodnému nároku nemožno poskytnúť predbežnú procesnú ochranu). Osvedčené skutočnosti majú preto spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska hmotného a procesného práva legitimizuje vyhovujúci výrok, a teda nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (porov. Števec M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1106 s.).

27. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity).

28. V predmetnej právnej veci podali žalobcovia prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa úkonov spočívajúcich vo výstavbe, dokončovaní a užívaní označených stavieb do právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania pod sp. zn. 14F/37/2023. V samotnom návrhu sa potom sústreďujú na priebeh administratívneho (stavebného) konania a namietajú postup správneho orgánu (stavebného úradu) a osobitne skutočnosť, že stavebný úrad im nedoručil rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby, v dôsledku čoho podali žalobu správnu žalobu opomenutého účastníka, o ktorej tvrdili, že je vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 14F/37/2023. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov odvodzovali od uvedeného správneho súdneho konania, pretože v prípade, ak by súd neodkladné opatrenie nenariadil, hrozí žalobcom nenapraviteľný zásah do práv účastníka konania na doručenie rozhodnutia, podanie odvolania proti tomuto rozhodnutiu, vyjadriť sa k odvolaniu iných účastníkov, podať návrh na obnovu konania, návrh na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania alebo v konaní pred súdom. Žalobcovia v tejto súvislosti mali tiež za to, že uskutočňovanie akýchkoľvek ďalších stavebných úprav na označenej stavbe smerujúcich k dokončeniu stavby a nakladanie s právami plynúcimi zo stavebného povolenia môže nenávratne poškodiť práva žalobcov ako účastníkov konania, ako aj nezvratne narušiť stav právnej istoty, ktorý im ako účastníkom konania patrí. Zároveň žalobcovia nadobudli podozrenie, že stavebný úrad už vydal kolaudačné rozhodnutie, ktoré by bolo na základe nimi tvrdených skutočností absolútne nezákonné, a preto je nutný okamžitý zásah súdu smerujúci k zamedzeniu ďalších úkonov spojených s užívaním nehnuteľností, resp. úkonov smerujúcich k zápisu nehnuteľnosti (stavby) do katastra.

29. Súd prvej inštancie vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že opísal skutočnosti uvedené žalobcami v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a potom iba skonštatoval, že sa vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže žalobcovia podali správnu žalobu opomenutého účastníka voči napadnutému rozhodnutiu stavebného úradu, č.k. SUBA 870/2022 - SP a potreba bezodkladnej úpravy pomerov súvisí so správnym súdnym konaním vedeným na Krajskom súde v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania, vedené pod sp. zn. 14F/37/2023, pričom ak súd v konaní o správnej žalobe rozhodne o povinnosti doručiť rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením žalobcom, účinky rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby sa odkladajú. S tým je analogicky spojený aj odklad účinkov kolaudačného rozhodnutia, pretože kolaudačné rozhodnutie nemohlo byť vydané v prípade, ak stavebné povolenie (rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby pred dokončením) nenadobudlo právoplatnosť. Zároveň súd prvej inštancie časovo obmedzil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o správnej žalobe opomenutého účastníka konania pod sp. zn. 14F/37/2023, ktorú žalobcovia podali.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal ani len jednou zo zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia a prevzal tvrdenia žalobcov bez akejkoľvek snahy o právne posúdenie žalobcami tvrdených a osvedčených skutočností, resp. aj bez zistenia, či sú vôbec tvrdenia žalobcov dostatočne osvedčené. Uvedené vyplýva už len z tej skutočnosti, že podľa obsahu spisu nebolo osvedčené, že správna žaloba opomenutého účastníka bola vôbec podaná na súd (žalobcovia nepredložili žiadne potvrdenie o prijatí podania zo strany súdu), pričom len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súdny register „F“ ani neexistuje, preto sa ani nemôže jednať o správnu spisovú značku „14F/37/2023“. Navyše súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 19.7.2023, kedy už ani neprichádzalo do úvahy, aby sa predmetné správne súdne konanie (ak vôbec bolo začaté) viedlo na Krajskom súde v Trnave s ohľadom na § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 151/2022 Z.z., podľa ktorého výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.

31. V ďalšom sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal dôvodnosťou chráneného nároku, bez ktorého nariadenie neodkladného opatrenia ani neprichádza do úvahy. Súd je povinný vždy v prvom rade dôsledne vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý a až následne či reálne došlo k osvedčeniu všetkých skutočností, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia v konkrétnom prípade podmienené. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovie žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Pokiaľ teda ide o dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť prípadná ochrana (t.j. či je osvedčená existencia právneho vzťahu v celom jeho rozsahu medzi sporovými stranami), čo je prvotný, základný a nevyhnutný predpoklad, ktorý musí byť dostatočne osvedčený, odvolací súd uvádza, že táto podmienka osvedčená zo strany žalobcov nebola. Nárok žalobcov, ktorému sa má poskytnúť ochrana, súvisí len s ich postavením ako účastníkov administratívneho konania, a teda ide o právny vzťah medzi žalobcami a správnym orgánom, pričom z obsahu návrhu vôbec nevyplýva, v čom je daná existencia právneho vzťahu medzi žalobcami a žalovaným. Navyše je potrebné osobitne zdôrazniť, že podľa nesporných skutkových tvrdení žalovaného v odvolaní (keďže žalobcovia nevyužili svoje právo a k odvolaniu žalovaného sa nevyjadrili), stavebné práce, vrátane dokončovacích sa už nerealizujú, stavba bola úplne dokončená ešte v marci 2023 a dňa 17.3.2023 žalovaný podal na stavebný úrad žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia a tento stav existoval ešte pred podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Z uvedeného je zrejmé, že navrhované uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa úkonov spočívajúcich vo výstavbe a dokončovaní stavby bolo v už čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (ako aj v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) bez právneho významu.

32. Zároveň však neprichádzalo do úvahy posúdiť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (§ 184 a nasl. SSP), pretože žalobcovia (v konaní kvalifikovane právne zastúpení) v žalobe jasne vymedzili, že navrhujú uložiť konkrétne povinnosti žalovanému, hoci v odôvodnení svojho návrhu namietajú len postup správneho orgánu, ktorý im nedoručil rozhodnutie v stavebnom konaní. Nebol preto dôvod na postup súdu prvej inštancie v zmysle §

43 CSP, t.j. postúpenie veci správneému súdu z dôvodu vecnej nepríslušnosti, resp. postup odvolacieho súdu podľa § 389 písm. a/ a § 391 ods. 1 CSP, t.j. zrušenie napadnutého rozhodnutia a postúpenie veci správneému súdu. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v správnom súdnictve sa uplatňuje právny inštitút návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (§ 184 a nasl. SSP) a civilnom sporovom konaní inštitút neodkladného opatrenia (§ 324 a nasl. CSP), ktoré však nemožno stotožňovať. Platí tu zásada *lex specialis derogat legi generali*, t.j. špeciálny zákon alebo ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo ustanovenie. Špeciálnym ustanovením je § 184 a nasl. SSP, ktoré upravuje odkladný účinok správnej žaloby; súd preto nemohol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia posúdiť ako návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby z hľadiska jeho obsahu. Napokon, žalobcovia sú zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý pozná právo a mal riadne označiť právny inštitút, aplikácie ktorého sa domáha (porov. Rs 11/2010).

33. V ďalšom odvolací súd vyhodnotil ako dôvodné aj námietky žalovaného, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, vôbec nezohľadnil ani princíp efektívnosti a proporcionality neodkladného opatrenia, avšak vzhľadom na už konštatovanú absenciu osvedčenia nároku vo veci samej, ako aj potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán (princíp opodstatnenosti), by bolo nadbytočné sa týmito otázkami podrobnejšie zaoberať.

34. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ako nedôvodný zamietol.

35. Pretože odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil, bolo jeho povinnosťou opätovne rozhodnúť aj o náhrade trov celého konania (§ 396 ods. 2 CSP).

36. O náhrade trov celého konania (prvoinštančného i odvolacieho) potom rozhodol odvolací súd s použitím § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal v konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).